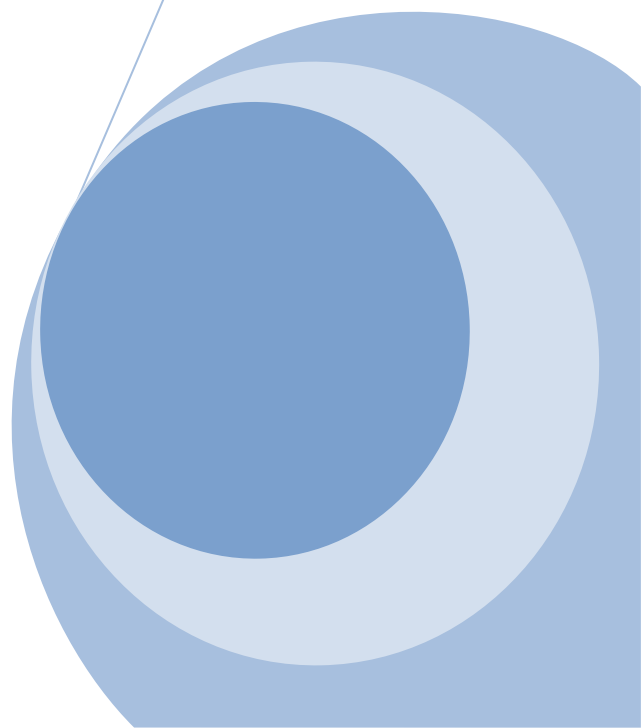
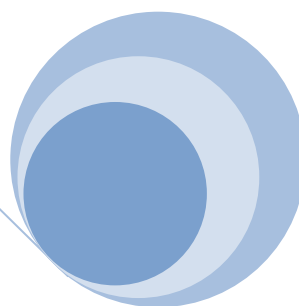
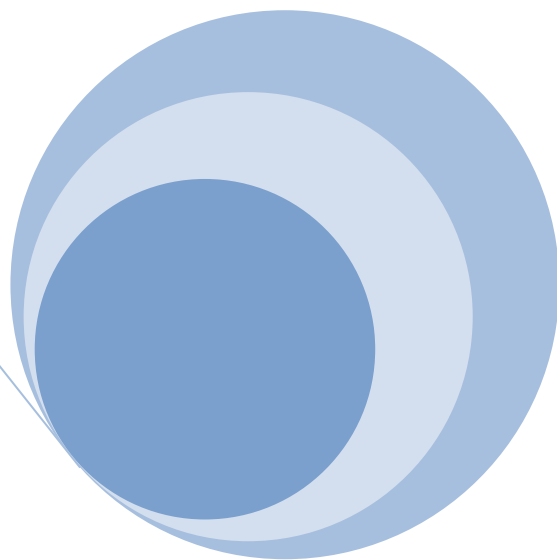

PROJECT

ΛΥΚΕΙΟ ΓΑΛΑΞΕΙΔΙΟΥ

ΤΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΗΜΕΡΑ

ΧΑΡΟΥΛΑ ΜΑΣΑΟΥΤΗ
7/5/2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην παρούσα εργασία ασχολούμαι με το θέμα «Τα μουσικά όργανα σήμερα». Ερευνώ τα μουσικά όργανα που επικράτησαν μέσα στο διάβα των αιώνων και χρησιμοποιούνται ακόμη και τη σημερινή εποχή, καθώς και εκείνα που εξελίχθηκαν με την πάροδο του χρόνου και εκσυγχρονίστηκαν, όπως η ηλεκτρική κιθάρα. Επιπροσθέτως, μελετώ τις κατηγορίες, στις οποίες χωρίζονται, ενώ σημαντικό είναι ακόμη το σημείο, στο οποίο παρουσιάζω τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων που δόθηκαν σε νέα άτομα κυρίως μέσα στο πλαίσιο της έρευνας που έκανε η ομάδα μου και εγώ.

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	2
Περιεχόμενα εικόνων.....	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
Κεφάλαιο 1:.....	6
Οι κατηγορίες των μουσικών οργάνων.....	6
Κεφάλαιο 2:.....	8
Βιολί.....	8
Κεφάλαιο 3:.....	9
Κιθάρα	9
Κεφάλαιο 4:.....	10
Πιάνο	10
Κεφάλαιο 5:.....	11
Ντραμς.....	11
Κεφάλαιο 6:.....	16
Αρμόνιο	16
Κεφάλαιο 7:.....	17
Σαξόφωνο	17
Κεφάλαιο 8:.....	18
Μπάσο	18
Κεφάλαιο 9:.....	20
Κλαρίνο.....	20
Κεφάλαιο 10:.....	21
Ερευνητικά ερωτήματα-πίνακες	21
Βιβλιογραφία	23
Παράρτημα.....	25
Ερωτηματολόγια	25
Γραφήματα.....	30

Περιεχόμενα εικόνων

Εικόνα 1 ΒΙΟΛΙ	8
Εικόνα 2 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΙΘΑΡΑ	9
Εικόνα 3 ΠΙΑΝΟ	10
Εικόνα 4 ΤΑΜΠΟΥΡΟ.....	11
Εικόνα 5 ΤΟΜ-ΤΟΜ.....	12
Εικόνα 6 ΜΠΑΣΟ ΤΥΜΠΑΝΟ	13
Εικόνα 7 ΚΥΜΒΑΛΟ CRASH	13
Εικόνα 8 ΚΥΜΒΑΛΟ ΠΟΔΙΟΥ	14
Εικόνα 9 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΥΜΠΑΝΑ.....	15
Εικόνα 10 ΑΡΜΟΝΙΟ	16

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θέμα με το ασχολούμαι είναι «Τα μουσικά όργανα σήμερα». Συγκεκριμένα, στο πρώτο κεφάλαιο ερευνώ τις κατηγορίες, στις οποίες χωρίζονται τα μουσικά όργανα. Έπειτα, στα επόμενα κεφάλαια μελετώ ξεχωριστά τα σύγχρονα μουσικά όργανα και εκείνα που χρησιμοποιούνται από τα πιο παλιά χρόνια έως και τη σημερινή εποχή. Αναλυτικότερα, στο δεύτερο κεφάλαιο αναφέρομαι στο βιολί, στο τρίτο κεφάλαιο στην κιθάρα, στο τέταρτο στο πιάνο. Επιπλέον, στο κεφάλαιο 5, 6, 7 κάνω λόγο για τα ντραμς, το αρμόνιο και το σαξόφωνο αντίστοιχα, στο κεφάλαιο 8 αναφέρομαι στο μπάσο, ενώ στο κεφάλαιο 9 μελετώ το κλαρινέτο, ένα μουσικό όργανο που είναι διαδεδομένο σε όλη την Ελλάδα. Τέλος, στο τελευταίο κεφάλαιο κλείνω την εργασία μου με τα ερευνητικά ερωτήματα παρουσιάζοντας τις απαντήσεις όσων ερωτήθηκαν σχετικά με την ενασχόληση τους με τα μουσικά όργανα.

Κεφάλαιο 1:

Οι κατηγορίες των μουσικών οργάνων

Τα μουσικά όργανα είναι μηχανικές κατασκευές που αποσκοπούν πρωτίστως στη δημιουργία ήχων. Από την αρχαιότητα κιόλας ο άνθρωπος άρχισε να τα κατασκευάζει. Με την πάροδο του χρόνου τα μουσικά όργανα που ήδη υπήρχαν εξελίχθηκαν ενώ, δημιουργήθηκαν και νέα. Η συμβολή των μουσικών οργάνων είναι τεράστια, καθώς μέσα στο διάβα των αιώνων οι άνθρωποι με τη συνοδεία αυτών γιόρταζαν διάφορες γιορτές, όπως τις σοδειές της γης, τους γάμους τους κ.α.

Στη σημερινή εποχή, τα μουσικά όργανα ποικίλουν και χωρίζονται σε κατηγορίες ανάλογα με τη μέθοδο παραγωγής ήχου (χορδόφωνα, μεμβρανόφωνα, αερόφωνα), είτε με τον τρόπο παιξίματος (πνευστά, νυκτά κρουστά), είτε με βάση του υλικού κατασκευής (ξύλινα, χάλκινα κ.α).

Οι πέντε βασικές κατηγορίες μουσικών οργάνων είναι οι εξής:

Ιδιόφωνα

Στα ιδιόφωνα (ομάδα κρουστών) ο ήχος παράγεται μέσω της δόνησης του ίδιου του σώματός τους λ.χ. μεταλλόφωνο

Μεμβρανόφωνα

Τα μεμβρανόφωνα (ομάδα κρουστών) φέρουν στρογγυλές μεμβράνες προς κρούση π.χ. τύμπανο

Χορδόφωνα

Στα [χορδόφωνα] ο ήχος δημιουργείται θέτοντας τεντωμένες χορδές σε ταλάντωση, π.χ. βιολοντσέλο. Χωρίζονται σε τέσσερις επιμέρους κατηγορίες, βάση του τρόπου παιξίματός τους:

- Με τσίμπημα (νύξη)
- Με χτύπημα με ραβδάκια ή σφυράκια
- Με τρίψιμο με δοξάρι ή τροχό
- Με συνήχηση ελεύθερων χορδών

Αερόφωνα

Στα αερόφωνα ο ήχος δημιουργείται από αέρα που ταξιδεύει μέσα σε όργανο με σωληνοειδές σχήμα, π.χ. κλαρινέτο.

Ηλεκτρόφωνα

Τα ηλεκτρόφωνα παράγουν ήχο μέσω ηλεκτρονικού κυκλώματος.

Κεφάλαιο 2:

Βιολί

Αρχικά, στην κατηγορία των χορδόφωνων υπάρχει το βιολί. Το βιολί είναι έγχορδο μουσικό όργανο που παίζεται με δοξάρι. Έχει 4 χορδές διαφορετικού τονικού ύψους (σολ, ρε, λα, μι), που χορδίζονται κατά διαστήματα πέμπτης και η μουσική του έκταση περιλαμβάνει 44 χρωματικούς φθόγγους. Το βιολί στηρίζεται στον ώμο ενώ με το ένα χέρι ο μουσικός απλώς πιέζει τις χορδές με το να το κρατά καθόλου ενώ με το άλλο κινεί το δοξάρι επάνω στις χορδές. Το βιολί έχει ταστιέρα χωρίς τάστα, γεγονός που κάνει δύσκολη την εκμάθησή του. Οι χορδές του εκτείνονται κατά μήκος της ταστιέρας και στερεώνονται με κλειδιά στον χορδοστάτη, αφού περάσουν επάνω από ένα ξύλινο στήριγμα, τον καβαλάρη, που συγκρατείται στη θέση του από την πίεση των χορδών. Ο καβαλάρης μεταδίδει τις ταλαντώσεις των χορδών στο κούφιο (με αέρα) σκάφος που μεγεθύνει τον ήχο, λειτουργώντας κατ' ουσίαν ως αντηχείο.

Εικόνα 1 ΒΙΟΛΙ

Κεφάλαιο 3:

Κιθάρα

Η κιθάρα, ένα άλλο χορδόφωνο, που στη σύγχρονη εκδοχή της, αποτελείται συνήθως από έξι χορδές, ωστόσο συναντώνται και παραλλαγές με επτά, οκτώ, δέκα, δώδεκα και δεκαοκτώ. Από το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα, αποτελεί ένα από τα πλέον δημοφιλή μουσικά όργανα, καθώς χρησιμοποιείται σε μια πληθώρα μουσικών ειδών, όπως η τζαζ, μπλουζ, ροκ, heavy metal, ποπ, λαϊκή, παραδοσιακή μουσική και ποπ ροκ, ενώ στη νεότερη ιστορία της χρησιμοποιείται σε ένα αυξανόμενο ρεπερτόριο κλασικής μουσικής. Επίσης, σήμερα έχουμε την ηλεκτρική που χρησιμοποιεί ηλεκτρομαγνήτες για να μετατρέψει τον ηχητικό παλμό των ατσάλινων χορδών της σε ηλεκτρικό ρεύμα το οποίο μπορεί έπειτα να ενισχυθεί από ένα σύστημα ενισχυτή-ηχείου. Το σήμα που προέρχεται από την κιθάρα μπορεί κάποιες φορές να διαφοροποιηθεί με. Ενώ οι περισσότεροι τύποι ηλεκτρικής κιθάρας φέρουν έξι χορδές, απαντώνται και επτάχορδες οι οποίες χρησιμοποιούνται από κάποιους μουσικούς της τζαζ και της μέταλ μουσικής, ειδικά του είδους νιου μέταλ (Nu Metal).^[1] καθώς και δωδεκάχορδες (με έξι ζεύγη χορδών οι οποίες απέχουν διάστημα μιας οκτάβας τις οποίες συναντάμε κυρίως σε μουσικά είδη όπως το τζανγκλ ποπ και το ροκ.

Το μπράτσο της κιθάρας είναι το μακρόστενο μέρος της, και περιλαμβάνει την ταστιέρα, τον ζυγό και τα κλειδιά. Στις κλασικές κιθάρες είναι ενσωματωμένο με την υπόλοιπη κατασκευή, ενώ στους άλλους τύπους (κυρίως στις ηλεκτρικές) μπορεί να είναι και αποσπώμενο. Το μπράτσο χρησιμεύει για να μπορεί ο κιθαρίστας να μεταβάλλει τον ήχο που βγάζει το όργανο, πατώντας τις χορδές σε διαφορετικά τάστα. Ο ζυγός αποτελεί το απέναντι από τον καβαλάρη σημείο τέντωματος των χορδών, ενώ τα κλειδιά είναι τα σημεία όπου καταλήγουν οι χορδές και διαθέτουν κοχλία που επιτρέπει το μεγαλύτερο ή μικρότερο τέντωμά τους, για σωστό κούρδισμα.

Εικόνα 2 ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΚΙΘΑΡΑ

Κεφάλαιο 4:

Πιάνο

Το πιάνο, που ανήκει στην κατηγορία των χορδόφωνων, παίζεται με πλήκτρα, τα οποία όταν πατηθούν από τον πιανίστα σηκώνουν σφυράκια που χτυπούν τις χορδές του, παράγοντας έτσι ήχους. Η δυνατότητα να δίνει μια διαφορετική νότα από το κάθε δάχτυλο και να κάνει κάθε νότα απαλή ή δυνατή, δίνει στο πιάνο μια εκπληκτική ποικιλία έκφρασης. Το πιάνο μπορεί να αποδώσει μουσική είτε ως σόλο όργανο, είτε μέσα σε μια ορχήστρα. Αν και πολλοί πιστεύουν πως χρησιμοποιείται κυρίως στην κλασική μουσική, το πιάνο κατέχει έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο και στην τζαζ, την μπλουζ και το ροκ εν ρολ, καθώς και στη λαϊκή μουσική όπου είτε κυριαρχεί είτε λειτουργεί ως βοηθητικό για άλλα όργανα.

Εικόνα 3 ΠΙΑΝΟ

Κεφάλαιο 5:

Ντραμς

Τα ντραμς είναι ένα σύνθετο μουσικό όργανο αποτελούμενο από κρουστά. Τα μέρη του συνόλου. Σε μια πρότυπη μορφή, τα τύμπανα απαρτίζονται από δυο κατηγορίες ακουστικών κρουστών οργάνων: τα μεμβρανόφωνα (που φέρουν ελαστική μεμβράνη ως επιφάνεια προς ταλάντωση) και τα ιδιόφωνα (αντικείμενα που τίθενται σε κίνηση/ταλάντωση καθ' ολοκληρίαν).

Τα μεμβρανόφωνα κρουστά (ή απλώς τύμπανα) του συνόλου φέρουν μία ή δύο μεμβράνες (ή κεφαλές), τεντωμένες στα ανοίγματα του κυλινδρικού σώματος του τυμπάνου με τη βοήθεια μηχανικών εξαρτημάτων που κάνουν εφικτή τη ρύθμιση της ασκούμενης πίεσης - μικρότερη πίεση σημαίνει πως η μεμβράνη θα είναι πιο χαλαρή και ως αποτέλεσμα ο ήχος πιο χαμηλός, ενώ το αντίθετο συμβαίνει για μεγαλύτερες πιέσεις.

Εικόνα 4 ΤΑΜΠΟΥΡΟ

Το ταμπούρο φέρει μεταλλικές χορδές στο κάτω μέρος του, τεντωμένες κατά μήκος της κάτω μεμβράνης. Ο τυμπανιστής έχει τη δυνατότητα να θέσει τις χορδές σε επαφή με τη μεμβράνη ή να τις απομακρύνει από αυτήν κατά μερικά χιλιοστά. Στην πρώτη περίπτωση, με τη διέγερση της άνω μεμβράνης μετατοπίζεται ο αέρας στο εσωτερικό του τυμπάνου και τίθεται σε κίνηση τόσο η κάτω μεμβράνη όσο και οι εφαπτόμενες χορδές, παράγοντας έτσι τον χαρακτηριστικό βραχύ κρότο του ταμπούρου. Στη δεύτερη περίπτωση, οι χορδές δεν ταλαντώνονται, κι έτσι ο παραγόμενος ήχος είναι λιγότερο θορυβώδης. Το ταμπούρο θεωρείται ως το πιο σημαντικό μέρος του συνόλου, καθώς ένα μεγάλο κομμάτι τεχνικής κατάρτισης που

αναπτύσσει ο τυμπανιστής πηγάζει από στρατιωτικά εμβατήρια με απαιτήσεις υψηλής δεξιοτεχνίας.

Εικόνα 5 TOM-TOM

Τα *τομ-τομ* είναι τύμπανα τα οποία, σε αντίθεση με το ταμπούρο, δεν έχουν χορδές και είναι βαθύτερα σε διάσταση. Μια πρότυπη διάταξη έχει συνήθως τρία τομ-τομ διαφορετικών διαστάσεων, ώστε να παράγουν τρεις παρόμοιους ήχους με κλιμακωτό τονικό ύψος (π.χ., χαμηλό, μέσο και υψηλό). Το κούρδισμα των τομ-τομ σε συγκεκριμένες τονικότητες δεν είναι απαραίτητο, αν και οι τυμπανιστές συνηθίζουν να τα κουρδίζουν σε διαστήματα τρίτων ή τετάρτων, ώστε να δημιουργήσουν μια μελωδική συνοχή. Ανάλογα με τον τύπο στερέωσης, στηρίζονται επάνω στο μπάσο τύμπανο, σε βάσεις κυμβάλων ή στο πάτωμα με τρίποδες, όπως το τομ-τομ εδάφους (εικονιζόμενο). Παίζονται συνήθως κατά τη διάρκεια ενοτήτων στις οποίες ο τυμπανιστής καλείται να αναδείξει τις αυτοσχεδιαστικές του ικανότητες, καθώς και στα λεγόμενα γεμίσματα ρυθμικές φράσεις που προσδίδουν ένταση και οδηγούν σε νέες μουσικές ενότητες.

Εικόνα 6 ΜΠΑΣΟ ΤΥΜΠΑΝΟ

Το μπάσο τύμπανο επίσης γνωστό ως μπότα ή κάσα (προερχόμενο από το ιταλικό *cassa*), είναι το μεγαλύτερο τύμπανο του συνόλου και χρησιμοποιείται για την παραγωγή βαθύφωνων τόνων. Τοποθετείται στο πάτωμα και παίζεται συνήθως με το ισχυρό πόδι, με τη βοήθεια ειδικού μηχανισμού. Ορισμένες διατάξεις χρησιμοποιούν δύο πανομοιότυπα μπάσα τύμπανα, ενώ δεν λείπουν και οι διατάξεις που έχουν περισσότερα από δυο, διαφορετικών διαστάσεων.

Το πετάλι είναι μια σύνθετη μηχανική κατασκευή, αποτελούμενη μεταξύ άλλων από μια επιφάνεια πίεσης κι έναν σφυροειδή κρούστη που στοχεύει στο κέντρο της μεμβράνης - με το πάτημα της επιφάνειας από τον τυμπανιστή, ο κρούστης θέτει τη μεμβράνη σε ταλάντωση. Κατά την απομάκρυνση του ποδιού από την επιφάνεια πίεσης, ο κρούστης επανέρχεται στην αρχική του θέση - ορισμένα εκατοστά πέρα από τη μεμβράνη - με τη βοήθεια ελατηρίου ενσωματωμένου στο πετάλι.

Εκτός από τα μεμβρανόφωνα, τα τύμπανα απαρτίζονται επίσης από ιδιόφωνα κρουστά, και κατά κύριο λόγο από κύμβαλα, τα οποία είναι κυρτοί δίσκοι φτιαγμένοι από διάφορα κράματα μετάλλων.

Τα κύμβαλα *crash* προσφέρουν μακρόχρονους, τραχείς ήχους. Κρούονται συνήθως στον εξωτερικό δακτύλιο, όπου οι παραγόμενες ταλαντώσεις είναι πλουσιότερες και ο ήχος συνεπώς τραχύτερος. Χρησιμοποιούνται για να ενισχύσουν σημαντικές στιγμές ή για να σηματοδοτήσουν το πέρασμα στην επόμενη ενότητα ενός μουσικού κομματιού.

Εικόνα 7 ΚΥΜΒΑΛΟ CRASH

Το κύμβαλο ride είναι συνήθως αυτό με τη μεγαλύτερη διάμετρο και η μουσική του λειτουργικότητα είναι όμοια με αυτή του κύμβαλου ποδιού. Μπορεί να παιχτεί σε τρεις διαφορετικές περιοχές: α) στον εξωτερικό δακτύλιο, όπου παράγει τραχείς ήχους, β) στον εσωτερικό δακτύλιο, όπου ο ήχος είναι πιο συγκεκριμένος και λιγότερο τραχύς, και γ) στο κέντρο, όπου ο ήχος είναι πολύ συμπαγής και μεταλλικός. Το κύμβαλο ride χρησιμοποιείται σε μεγάλο βαθμό από τους τυμπανιστές της τζαζ.

Εικόνα 8 ΚΥΜΒΑΛΟ ΠΟΔΙΟΥ

Το κύμβαλο ποδιού αποτελείται από δύο κύμβαλα που στηρίζονται σε ειδική μηχανική βάση, με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να εφάπτονται περιφερειακά. Ο τυμπανιστής έχει τη δυνατότητα μετατροπής της απόστασης μεταξύ των κυμβάλων κατά τη διάρκεια μιας μουσικής εκτέλεσης: πατώντας στο πετάλι της βάσης με το ασθενές πόδι, μπορεί να φέρει τα κύμβαλα σε κλειστή ή ανοικτή θέση. Έτσι ο τυμπανιστής μπορεί να παίζει στο κύμβαλο ποδιού με ένα ως και τρία άκρα ταυτοχρόνως (π.χ., με το ισχυρό χέρι, το ασθενές χέρι ή/και με το ασθενές πόδι).

Εικόνα 9 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΤΥΜΠΑΝΑ

Τα ηλεκτρονικά τύμπανα είναι όργανα που παίζονται όπως τα ακουστικά, παράγουν δε ήχο μέσω ηλεκτρονικού κυκλώματος. Οι επιφάνειες προς κρούση προσομοιώνουν τις αντίστοιχες των ακουστικών, και μετασχηματίζουν τα χτυπήματα σε ηλεκτρικό σήμα, του οποίου η ένταση εξαρτάται από την ισχύ της κρούσης. Το σήμα μεταβιβάζεται σε μια ηλεκτρονική ενότητα που φροντίζει για τη σύνθεση ήχων ή αναπαραγωγή ηχητικών δειγμάτων. Ηλεκτρονικά τύμπανα βρίσκονται στο εμπόριο ως ολοκληρωμένα σύνολα, αλλά και ως μεμονωμένα κομμάτια που μπορούν να προστεθούν σε ένα σύνολο ακουστικών τυμπάνων.

Καθώς τα τύμπανα παίζονται με τον τυμπανιστή σε καθιστή θέση, υπάρχουν στο εμπόριο ειδικά καθίσματα (ή αλλιώς *θρόνοι*) με ρυθμιζόμενο ύψος.

Ειδικές μεταλλικές βάσεις χρησιμοποιούνται για τη διάταξη και στήριξη των διάφορων μερών. Για παράδειγμα, τα κύμβαλα τύπου *ride* και *crash* τοποθετούνται σε τρίποδες που, ανάλογα με το μοντέλο, έχουν ρυθμιζόμενο ύψος και κλίση.

Κεφάλαιο 6:

Αρμόνιο

Το αρμόνιο είναι μουσικό όργανο με πλήκτρα που αντικαθιστά το εκκλησιαστικό όργανο (τεράστιων διαστάσεων) σε σχετικά μικρούς χώρους. Το αρμόνιο εξωτερικά μοιάζει με το πιάνο, αλλά συνήθως είναι λίγο μικρότερο. Έχει σύστημα εμφύσησης που καταργεί τους αυλούς των εκκλησιαστικών οργάνων. Ο αέρας αποθηκεύεται σε δεξαμενή με ένα ή δύο ποδοκίνητους φυσητήρες και πατώντας τα πλήκτρα θέτει σε κίνηση ελάσματα και παράγει ήχους. Το πάτημα ενός πλήκτρου αντιστοιχεί σε δυο ίδιους φθόγγους διαφορετικών οκτάβων, που ηχούν ταυτόχρονα. Το αρμόνιο, ακόμη, χρησιμοποιείται ευρέως στη ποπ και ροκ μουσική.

Εικόνα 10 ΑΡΜΟΝΙΟ

Κεφάλαιο 7:

Σαξόφωνο

Το σαξόφωνο είναι πνευστό μουσικό όργανο κατασκευασμένο από ορείχαλκο και ανήκει στην οικογένεια των ξύλινων πνευστών γιατί ο ήχος του παράγεται από καλάμι. Έχει στόμιο με γλωττίδα, κωνικό σωλήνα και μηχανισμό κλειδιών. Το πρώτο σαξόφωνο το κατασκεύασε από ξύλο ο ωρολογοποιός Ντεφοντενέλ (Defanteneil) στο Λιζιέ. Ο πραγματικός δημιουργός, που έδωσε και το όνομά του στο όργανο, είναι ο Βέλγος Αδόλφος Σαξ (Adolphe Sax). Υπάρχουν επτά είδη σαξοφώνου: σοπρανίνο, σοπράνο, άλτο, τενόρο, βαρύτονο, μπάσο και κόντρα μπάσο. Το σαξόφωνο άργησε να επιβληθεί στην κλασική ορχήστρα αν και το είχαν χρησιμοποιήσει, μεταξύ άλλων, ο Ζωρζ Μπιζέ στην *Αρλεζιάνα* και ο Ζυλ Μασνέ στο *Βέρθερο*. Χρησιμοποιείται ακόμη σε στρατιωτικές μπάντες και σε ορχήστρες τζαζ, αλλά και σε άλλα είδη όπως η ρέγκε και η σκα.

Το σαξόφωνο χρησιμοποιεί ένα επιστόμιο με ένα μόνο καλαμάκι όπως αυτό του κλαρινέτου, αλλά με μια κενή εσωτερική σωλήνα, κυκλική ή τετράγωνη. Το σώμα του σαξοφώνου είναι κωνικό, δίνοντας του ιδιότητες πιο παρόμοιες με αυτές του όμποε παρά του κλαρινέτου. Παρόλα αυτά, σε αντίθεση με το όμποε του οποίου η σωλήνα είναι ένας ενιαίος κώνος, τα περισσότερα σαξόφωνα έχουν μια καμπύλη στην καμπάνα. Μεταξύ των σαξοφώνων σοπράνο και σοπρανίνο, είναι πιο κοινή η ευθεία παρά η καμπύλη γραμμή, και παρόλο που τα σαξόφωνα άλτο και τενόρο υπάρχουν και σε ευθεία γραμμή, είναι πιο σπάνιο να τα βρεις απ' ότι σε καμπύλη. Υπάρχει ανάμεσα στους μουσικούς μια συζήτηση για την επίδραση της καμπυλότητας στον ήχο.

Κεφάλαιο 8:

Μπάσο

Το μπάσο είναι ένα έγχορδο μουσικό όργανο που παίζεται με τα δάχτυλα ή τον αντίχειρα, με τεχνικές όπως slapping, popping, tapping και thumbing, ή με πένα. Το σχήμα του είναι παρόμοιο με αυτό της ηλεκτρικής κιθάρας, διαφέρει όμως στο μήκος του λαιμού και στην απόσταση των τάστων μεταξύ τους. Συνδέεται με ενισχυτή στις ζωντανές εμφανίσεις. Έχει τέσσερις χορδές συνήθως, αν και υπάρχουν και πεντάχορδα, εξάχορδα ή ακόμα και με μεγαλύτερο αριθμό χορδών μπάσα. Το μπάσο αντικατέστησε σταδιακά το κοντραμπάσο, έτσι σήμερα χρησιμοποιείται σχεδόν σε όλα τα είδη μουσικής, ροκ, τζαζ, ποπ, χέβι μέταλ, κάουντρι, μπλουζ ενώ έχει πάρει και θέση και σε ορχήστρες. Συνήθως αποτελεί μέρος του ρυθμικού τμήματος ενός μουσικού συνόλου, ωστόσο σε ορισμένα είδη, κυρίως στη τζαζ, στη φανκ και στη χέβι μέταλ μουσική συμμετέχει και με σόλο.

Η ακμή της ροκ μουσικής τη δεκαετία του '60 αύξησε τον ανταγωνισμό μεταξύ των εταιρειών. Μπάσα όπως τα Mustang και Jazz Bass της Fender και το EB-3 της Gibson χρησιμοποιήθηκαν από ροκ μουσικούς μεγάλων συγκροτημάτων. Επίσης, τη δεκαετία του '70 δημιουργήθηκε το πρώτο πεντάχορδο μπάσο, με την προσθήκη μιας χαμηλότερης χορδής, από την εταιρεία Tobias, και το 1975 δημιουργήθηκε από τον Καρλ Τόμσον το πρώτο εξάχορδο μπάσο. Τη δεκαετία του '80 εμφανίστηκαν και τα πρώτα άταστα μπάσα. Όπως λέει και το όνομά τους, τα μπάσα αυτά δεν χωρίζονταν σε τάστα, όπως τα συμβατικά ηλεκτρικά μπάσα, παίρνοντας τη μορφή της ταστιέρας των κοντραμπάσων. Ο ιδιαίτερος ήχος του άταστου μπάσου χρησιμοποιήθηκε ευρέως στη τζαζ μουσική, αν και ροκ μουσικοί, όπως ο Έρικ Κλάπτον και ο Ντέιβιντ Γκίλμουρ των Pink Floyd, αλλά και χέβι μέταλ μπασίστες, όπως ο Στιβ Ντι Τζόρτζιο, χρησιμοποίησαν άταστα μπάσα. Ένας από τους μεγαλύτερους μπασίστες που χρησιμοποίησαν άταστο μπάσο ήταν ο Τζάκο Παστόριους, ο οποίος μόνος του αφαίρεσε τα τάστα από το Fender Jazz μπάσο του^[4]. Την ίδια δεκαετία χρησιμοποιήθηκαν και ακουστικά μπάσα, δηλαδή μπάσα σε μορφή ακουστικής κιθάρας.

Τα τελευταία χρόνια τα πεντάχορδα μπάσα έχουν εξαπλωθεί, καθώς είναι πιο διαθέσιμα από παλιότερα. Η τελευταία καινοτομία στην κατασκευή μπάσων είναι τα ψηφιακά μπάσα, τα οποία μπορούν να παράγουν πολλούς διαφορετικούς ήχους.

Το μπάσο έχει βρει τη θέση του στη σύγχρονη κλασική μουσική. Μάλιστα έχει αντικαταστήσει εν μέρει το κοντραμπάσο στη συμφωνική ορχήστρα. Από τη δεκαετία του '60 και μετά, πολλοί συνθέτες κλασικής μουσικής χρησιμοποιούν ηλεκτρικό μπάσο στις ορχήστρες τους. Οι μπασίστες ορχηστρών λαμβάνουν συχνά οδηγίες να χρησιμοποιούν το μπάσο με ασυνήθη τρόπο, ώστε το αποτέλεσμα να είναι πρωτότυπο και αντισυμβατικό.

Κεφάλαιο 9:

Κλαρίνο

Είναι πασίγνωστο το ειδικό βάρος που έχει το κλαρίνο στη Ελληνική δημοτική μουσική. Είναι πολύ διαδεδομένο σε όλες τις γωνιές της χώρας, ιδιαίτερα δε στην Πελοπόννησο, στη Στερεά, στην Ήπειρο και στη Θεσσαλία, χωρίς να λείπει και από την υπόλοιπη επικράτεια. Δεν είναι απολύτως σίγουρο το πώς το κλαρίνο διαδόθηκε στην Ελλάδα, αντικαθιστώντας άλλα παλαιότερα όργανα όπως η φλογέρα και ο ζουρνάς. Το πιθανότερο είναι ότι προήλθε από τη διαδικασία εκσυγχρονισμού των μουσικών του τουρκικού στρατού στις αρχές του 19ου αιώνα, οι οποίοι μεταξύ άλλων υιοθέτησαν και το κλαρίνο. Κατά μια απλούστερη εκδοχή, το κλαρίνο πέρασε στους Έλληνες από τους Τούρκους ή τουρκόγυφτους περιοδεύοντες μουσικούς, οι οποίοι το έφεραν από την Ευρώπη τον καιρό της τουρκοκρατίας. Το κλαρίνο διαδόθηκε εύκολα, λόγω της απόδοσής του και ίσως λόγω και της επιρροής του ως ένα μοντέρνο όργανο κατευθείαν από τις συμφωνικές ορχήστρες της Δύσης. Σίγουρα όμως το κλαρίνο επικράτησε κυρίως λόγω των μεγάλων του μουσικών ικανοτήτων και του τόσο ταιριαστού στην Ελληνική μουσική ήχου του, που οι Έλληνες αγάπησαν αμέσως. Η έκτασή το διαχωρίζει σαφώς από τα απλούστερα παρόμοια όργανα, όπως η φλογέρα και το σουραύλι, που έχουν σαφώς μικρότερες δυνατότητες. Η "άλωση" της δημοτικής μουσικής από το κλαρίνο ήταν τόσο καθολική, που σήμερα για τους περισσότερους Έλληνες είναι αδιανόητη η αποσύνδεσή της από αυτό.

Κεφάλαιο 10:

Ερευνητικά ερωτήματα-πίνακες

1) Ποια μουσικά προτιμούν οι άνθρωποι τη σημερινή εποχή;

Γυναίκα	10-18	Παραδοσιακά
Γυναίκα	30 και άνω	Παραδοσιακά
Γυναίκα	10-18	Παραδοσιακά
Γυναίκα	10-18	Όλα
Γυναίκα	30 και άνω	Όλα
Γυναίκα	10-18	Μοντέρνα
Γυναίκα	10-18	Μοντέρνα
Γυναίκα	10-18	Μοντέρνα
Άνδρας	18 και άνω	Μοντέρνα
Γυναίκα	15-18	Όλα

Πίνακας 1 ΠΟΙΑ ΜΟΥΣΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΡΟΤΙΜΟΥΝ ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Επομένως, τα περισσότερα άτομα που δεν ασχολούνται με την εκμάθηση κάποιου μουσικού οργάνου, προτιμούν τα μοντέρνα μουσικά όργανα, ενώ κάποιοι είναι και αυτοί που τους αρέσουν και τα μοντέρνα και τα παραδοσιακά.

2) Η ενασχόληση με τη μουσική επηρεάζει την κοινωνική ζωή των ατόμων;

Γυναίκα	10-18	Ναι
Γυναίκα	10-18	Όχι
Γυναίκα	30 και άνω	Ναι
Γυναίκα	10-18	Όχι
Γυναίκα	10-18	Ναι
Γυναίκα	30 και άνω	Όχι
Γυναίκα	10-18	Όχι
Γυναίκα	10-18	ναι
Άντρας	18 και άνω	Ναι
Γυναίκα	15-18	Ναι

Πίνακας 2 ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Καταλήγουμε στο συμπέρασμα, λοιπόν, πως η ενασχόληση με τη μουσική μπορεί να επηρεάσει την κοινωνική ζωή των ανθρώπων που ασχολούνται με αυτή. Μέσα από τη δημιουργική αυτή ενασχόληση, το άτομο έχει τη δυνατότητα να γνωριστεί με άλλα άτομα του ίδιου χώρου και έτσι να κοινωνικοποιηθεί, να αναπτύξει τις κοινωνικές του αρετές, όπως αλληλεγγύη, ομαδικότητα, διάλογο, πνεύμα συνεργασίας.

3) Γιατί οι σύγχρονοι άνθρωποι δεν ασχολούνται με την εκμάθηση μουσικών οργάνων;

Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	30 και άνω	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Λόγω άλλων δραστηριοτήτων
γυναίκα	10-18	Έλλειψη ενδιαφέροντος
γυναίκα	10-18	Δεν έτυχε
γυναίκα	10-18	Έλλειψη ενδιαφέροντος
Γυναίκα	10-18	Δεν έτυχε, έλλειψη χρόνου
γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου
γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου
γυναίκα	10-18	Δεν έτυχε
γυναίκα	10-18	Δεν έτυχε
γυναίκα	18-30	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
Γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Οικονομικό ζήτημα
Γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου
Γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου, έλλειψη ενδιαφέροντος
Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου, έλλειψη ενδιαφέροντος

Άνδρας	10-18	έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Δεν έτυχε
Άνδρας	18 και άνω	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	18 και άνω	δεν έτυχε
Γυναίκα	18 και άνω	Έλλειψη χρόνου.
Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
Γυναίκα	18 και άνω	Έλλειψη χρόνου
Γυναίκα	18 και άνω	Λόγω άλλων δραστηριοτήτων
Άνδρας	18 και άνω	Έλλειψη υπομονής
Άνδρας	18 και άνω	. Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	10-18	Έλλειψη χρόνου
γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου
Άνδρας	18 και άνω	Έλλειψη ενδιαφέροντος
Γυναίκα	10-18	Έλλειψη χρόνου

Πίνακας 3 ΓΙΑΤΙ ΔΕΝ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΟΠΟΙΟΙΑ

Γίνεται, λοιπόν, κατανοητό ότι τα περισσότερα άτομα δεν ασχολήθηκαν με τη μουσική λόγω έλλειψης ελεύθερου χρόνου. Αυτό είναι φυσιολογικό, καθώς η σημερινή εποχή είναι μια εποχή του αυτοματισμού και των εξαιρετικά γρήγορων ρυθμών ζωής.

Βιβλιογραφία

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 4, 2013, από Μουσική-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 9, 2013, από Βιολί-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 3, 2013, από Ηλεκτρική κιθάρα-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 7, 2013, από Πιάνο-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 2, 2013, από Αρμόνιο-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 7, 2013, από Μπάσο-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 2, 2013, από Σαξόφωνο-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 7, 2013, από Κλαρινέτο-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 3, 2013, από Τύμπανα-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Βικιπαίδεια. (2013). Ανάκτηση Μάιος 9, 2013, από Κιθάρα-Βικιπαίδεια:

<http://el.wikipedia.org/wiki>

Παράρτημα

Ερωτηματολόγια

1ο ερωτηματολόγιο

(Για άτομα που παίζουν κάποιο μουσικό όργανο)

Ερωτήσεις

1) Φύλο

α) Γυναίκα β) Άνδρας

2) Ηλικία

1. 10-18

2. 18-30

3. 30 και άνω

3) Ποιο μουσικό όργανο παίζετε ;

4) Πόσες ώρες την ημέρα ασχολείστε με το μουσικό όργανο που παίζετε ;

5) Προτιμάτε τα παραδοσιακά λαϊκά όργανα ή τα πιο μοντέρνα ; Γιατί ;

6) Σας επηρέασε κάποιος παράγοντας να ασχοληθείτε με αυτό το μουσικό όργανο ; Κι αν ναι ποιος ;

7)Επηρεάζει η μουσική τις κοινωνικές σας σχέσεις ;

8)Πιστεύετε ότι μπορεί ο καθένας να ασχοληθεί με τη μουσική ; Γιατί ;

9)Σκοπεύετε να συνεχίσετε επαγγελματικά στο μουσικό τομέα ; Ναι ή όχι και γιατί ;

10)Αν θέλετε να ασχοληθείτε επαγγελματικά, ποιο θα είναι το κίνητρό σας?

11) Θα προτείνετε στους νέους να ασχοληθούν με την εκμάθηση μουσικών οργάνων ;

12) Πως γίνεται η επιλογή μουσικού οργάνου?

2ο ερωτηματολόγιο

(Για τα άτομα που δεν παίζουν μουσικά όργανα)

Ερωτήσεις

1) Φύλο

1. Γυναίκα
2. Άνδρας

2) Ηλικία

1. 10-18
2. 18-30
3. 30 και άνω

3) Ποιο μουσικό όργανο θα επιλέγατε για να μάθετε να παίζετε;

4) Ποιο μουσικό όργανο δεν θα επιλέγατε;

5) Για ποιο λόγο δεν ασχοληθήκατε με την εκμάθηση κάποιου μουσικού οργάνου;

6) Το πίκολο είναι:

1. Πνευστό
2. Έγχορδο
3. Κρουστό

7)Το σαξόφωνο είναι:

1. Πνευστό
2. Έγχορδο
3. Κρουστό

8)Ποια έγχορδα γνωρίζετε;

9)Ποια πνευστά γνωρίζετε;

10)Ποια κρουστά γνωρίζετε;

Γραφήματα

